

№7 Практикалық сабақтың тақырыбы: Көшпелі қоғамның әлеуметтік құрылымы

Практикалық сабақтың оқыту нәтижелері:

1. Қазақстан тарихының негізгі даму кезеңдерін білу мен түсіну бойынша білімін көрсету;
2. Сыни талдау негізінде тарихи өткеннің құбылыстары мен оқиғаларын адамзат қоғамының дүниежүзілік тарихи дамуының ортақ ұстанымдарымен ұштастыра білу;
3. Қазақстан тарихының үдерістері мен тарихи құбылыстарды жүйелеу және сыни баға беру.

Практикалық сабақтың мазмұны:

1. Даладағы сұлтандық институты (XIX ғ. 20-60 ж.).
2. Жәңгір хан билігінің сипаттамасы: жерге иелік ету мен жер пайдаланудың жаңа нысандары.
3. Шекаралық шептердің құрылуы, жерді тартып алу
4. XIX ғ. 60-90 жылдарындағы көші-қон мәселесі.
5. XX ғ. басындағы Қазақстандағы көші-қон саясаты және столыпиндік жаңғырту.
6. Дәстүрлі қазақ қоғамының әлеуметтік құрылымы.
7. Қазақ зиялы қауымының қалыптасуы: әлеуметтік құрамы, білімі.
8. Жәдидшілдік ағартушылық идеяларының ықпалы және Далада жаңа әдістемемен істейтін мектептер мен медреселердің ашылуы.

Оқытудың техникалық құралдары:

интерактивті тақта, слайдтар, презентациялар, электрондық оқулық.

Оқытудың әдістері мен түрлері: - ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИЯ

1 кезең.

1. Сабақ жоспары бойынша әр сұрақ бойынша 2 студент презентация дайындап келеді. Әр бір студентке баяндама регламенті - 4 минут. Талдау
2. Аудиториядағы қалған студенттер «журналистер» тобын құрайды, яғни олар сұрақтар қойып, жауаптарын қабылдайды. Журналистер қойған сұрақтар үшін де ұпай жинайды
3. үшінші кезеңде – баяндамашы студенттер аудиторияға «журналистерге» сұрақ қояды. Олар ұпай жинайды
4. Бағалау кезеңі + ойын мезеті (тақырыптық викторина)

2 кезең. Негізгі ұғымдарға глоссарий бойынша анықтамалар беру

Казактар

жатақтық

жәдидшілдік

ақ-сүйек , қара-сүйек

бийлер және батырлар

бай және шаруа

сұлтандар

тархандар

ақсақалдар

төленгіттер

байғұстар

3 кезең .Рефераттар презентациясы – талдау, тәуелсіз сарапшылардың баға беруі .

Деңгейлік тапсырмалар:

Жеңіл деңгей.

Қазақ көшпелі қоғамының әлеуметтік ұйымдастыру тәртібінің өзгеруі туралы жазыңыз.

Орта деңгей.

Дәстүрлі қазақ қоғамының әлеуметтік құрылымын көрсетіңіз.

Күрделі деңгей.

Туысқандық жүйенің қоғамдық санаға, отбасылық-неке және әлеуметтік-тұрмыстық қатынастарға, идеологияға, билік құрылымдары мен саясатқа әсер ету салаларын нақты мысалдар арқылы көрсетіңіз.

ОБӨЖ тапсырмалары

№ 7 тақырып ОӘК – 49 -59 тапсырма

БӨЖ тапсырмалары

1. Мемлекеттік Думадағы қазақ депутаттарының қазақтың жайылымдық жерлерінің талан-таражға салынуы туралы пікірлері.
2. Ұйғырлар мен дүнгендердің Жетісуға қоныс аударуы.
3. Діни конфессиялардың Қазақ даласындағы миссионерлік қызметі.
4. Жергілікті басқару жүйесіндегі қазақ шенеуніктерінің қалыптасуы.

Пайдаланылатын әдебиеттер тізімі:

Негізгі:

1. Қазақстанның қазіргі заманғы тарихы: оқулық / жалпы ред. басқ: Т. Омарбеков, Т. Омарбеков, Г.С. Султанғалиева, Б.С. Сайлан және т.б. - Алматы: Қазақ ун-ті, 2018. - 476 с.
2. Бегалиева А.К. Қазақстан тарихы. Оқу құралы. Алматы: Қазақ университеті. 2017. -380 б.
3. Қазақстанның қазіргі заманғы тарихы: Дәрістер курсы. Алматы, 2018. Б.Б.Кәрібаев. -324 б.
4. Аяған Б. Қазақстанның қазіргі заман тарихы (1991-2014): / Б. Аяған. - Алматы : Атамұра, 2014. - 336 б.
5. Қазақстан (Қазақ елі) тарихы: 4 кітаптан тұратын оқулық. 1-кітап. Қазақстан аумағы б.з.б. мыңжылдықтан бастап XIII ғ. басына дейін. – Алматы, Қазақ университеті, 2016
6. Қазақстан (Қазақ елі) тарихы: 4 кітаптан тұратын оқулық. 2-кітап. XIII-XVIII ғ.ғ.– Алматы, Қазақ университеті, 2016
7. Қазақстан (Қазақ елі) тарихы: 4 кітаптан тұратын оқулық / ҚР Білім және ғылым м-гі, әл-Фараби атын. ҚазҰУ құраст: Т.О.Омарбеков, Қ.С.Қаражан, М. Ж. Ташенев және т. б. - Алматы: Қазақ ун-ті, 2016. 3-кітап: Қазақстан отаршылдық және тоталитарлық жүйелер қыспағында. – 453 б.
8. Қазақстан (Қазақ елі) тарихы. – 4 кітаптан тұратын оқулық. Тәуелсіз Қазақстан: алғышарттары және қалыптасуы. 4 кітап/ Т.Омарбеков, Б.С.Сайлан, А.Ш.Алтаев және т.б.. – Алматы, Қазақ университеті, 2016
9. Долгополов А. История Казахстана. Учебное пособие. Москва: Литерра, 2016. -344 с.
10. Хабижанова Г. Древняя история Казахстана. – Алматы, Қазақ университеті, 2018. -158 с.
11. Жолдасбаев С. Древняя и средневековая история казахского народа. Учебное пособие. – Алматы, Қазақ университеті, 2018. -530 с.
12. Қуандық Е. XIV- XX ғасыр аралығындағы Қазақ елінің тарихы бойынша лекциялар курсы. Алматы: Дәуір. 2015. -600 б.
13. Ұлы Дала тарихы: учебное пособие /Кан Г.В., Тугжанов Е.Л. – Астана: Zhasyl Orda, 2015. – 328 стр.
14. Сандыбаева А. Қазақстанның қазіргі заман тарихы. Оқу құрал. Түркістан, Тұран, 2018. -128 б.

Қосымша:

1. Қазақстан Республикасының тарихы: хрестоматия. Құраст. Қ.С.Қаражан, Ф.А. Қозыбақова, С.Смағұлов. т.б. Алматы: Қазақ университеті. 2018. -413б.

2. Акимбеков С. Казахстан в Российской империи. – Алматы, ТОО Институт Азиатских исследований, 2018. -562 с.
3. Акимбеков С. Казахи между революцией и голодом. – Алматы, ТОО Институт Азиатских исследований, 2021. -584 с.
4. Қазақстан (Қазақ елі) тарихы. Практикум. Т. Омарбеков, Б. Кәрібаев, Қ. Қаражан және т.б.. – Алматы, Қазақ университеті, 2016. -334 б.
5. Культурные процессы в Казахстане в 20-30 е годы XX века. – Алматы, Қазақ университеті, 2019. -188 с.
6. Алан Барнард. Антропология тарихы мен теориясы [оқулық] / А. Барнард; ауд. Ж. Жұмашова, 2018. - 240 б.
7. Шваб К. Төртінші индустриялық революция [монография] / К. Шваб; ауд.: Н. Б. Ақыш, Л. Ә. Бимендиева, К. І. Матыжанов, 2018. - 198 б.
8. История Казахстана. Документы и материалы (1917-2012). Сост. Алимгазинов К.Ш., Жылгелдинов М.Т. Астана, 2017
9. Абырой мен парыз (Еуропа елдеріндегі Екінші дүниежүзілік және Ұлы Отан соғысына қазақстандықтардың қатысуы): монография / Б. Ғ. Аяған; ҚР білім және ғылым м-гі, Мем. тарихы ин-ты. - Алматы: Литера-М, 2015. – 591 б.
10. Мұхатова О. Қазақстан тарихының тарихнамасы: Оқу құралы. Алматы: Қазақ университеті, 2016. – 246 б.
11. Сайлан, Б. С. Кеңестік Қазақстанның фашизмге қарсы күресі: жаңа көзқарастар мен ұстанымдар [Текст] : оқу құралы. - Алматы : Қазақ университеті, 2016. - 120 б.
12. Мекебаев, Т. Қ. Құмғанбаев Ж. Ж. 1917 жылғы Ресейдегі ақпан төңкерісі және оның Қазақстанға әсері: оқу құралы. - Алматы: Қазақ университеті, 2017. - 140 б
13. Макашева К.Н., Губайдуллина М.Ш. Қазақстан Республикасының сыртқы саясаты. Алматы: Қазақ университеті, 2018. -446 б.
14. Жораева Г. Алаш қозғалысының тарихы. Оқу құралы. Түркістан, ХҚТУ, 2018. -130 б.

WEB сайты

1. e-history.kz
2. tarikh.kz